

วารสารสหศาสตร์

Interdisciplinary Studies Journal

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)
Vol. 21 No. 2 (July - December 2021)

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

วารสารสหศาสตร์

ISSN 1513-8429

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
25/25 ปทุมถนนทศพร 4 ต.ศาลายา
อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์: 0-2800-2840-70 ต่อ 1648
โทรสาร: 0-2441-9738
เว็บไซต์: www.sh.mahidol.ac.th

ISSN 1513-8429

9 771513 842425

บทบรรณาธิการ

วารสารสหศาสตร์ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ยังคงมีความหลากหลายของเนื้อหาทั้งในด้านสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ จากบทความภายในเล่มมีเนื้อหาสำคัญทั้งบทความวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ แผนแม่บทของแหล่งมรดกโลกในประเทศไทย การวิจัยเชิงเอกสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แนวทางการสร้างความ ผูกพันของศิษย์เก่า คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ และพฤติกรรมการสักรายมือของผู้บริโภค การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายส่งเสริมความสามารถในการ อ่านภาษาไทย การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ญาณ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี การประยุกต์ใช้แนวคิด Transtheoretical model (TTM) และกลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ต่อ การเลิกบุหรี่ในกลุ่มนักศึกษา การจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำในพื้นที่ภาคกลางอย่างยั่งยืน ซึ่งกอง บรรณาธิการหวังว่าบทความมีความหลากหลายและน่าสนใจเหล่านี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อพัฒนาด้านวิชาการต่อไป กองบรรณาธิการ ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและคณะทำงานทุกท่านที่มี ส่วนร่วมในการจัดทำวารสารในครั้งนี้ จนลุล่วงไปด้วยดีอีกวาระหนึ่ง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความเข้าใจรวมทั้งเกิดแนวความคิดใหม่ ที่ได้จากการอ่านบทความและนำไปสร้างสรรค์ผลงานวิชาการที่เป็น ประโยชน์มีคุณภาพทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป

กองบรรณาธิการ

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและพฤติกรรมการสักลายมือของผู้บริโภค Relationship between Consumer's Motivation and Hand Tattoo Behavior.....	62 - 81
พระสมชาย ชวลิตเนตร (ชวนปัญญา) Somchai Chawalitnaet สรารุธ อนันตชาติ Saravudh Anantachart	
การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทย การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี Use of Film-Based Discussion to Promote Thai Reading Ability, Creative Writing and Critical Thinking: The Case Study of Students in Bangkokthonburi University.....	82 - 95
วิระวัลย์ ดีเลิศ Wirawan Deelert จันทรัตน์ ภคมาศ Chantararat Pakamash	
การประยุกต์ใช้แนวคิด Transtheoretical model (TTM) และกลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ต่อการเลิกบุหรี่ในกลุ่มนักศึกษา Application of Transtheoretical model (TTM) and behavior modification strategies for smoking cessation among youths.....	96 - 107
ญาดา กิมเปา Yada Kimpao กิตรวี จิรรัตน์สถิต Kitrawee Jiraratsatit	
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการซื้อจัดจ้างที่มีธรรมาภิบาลของผู้ค้ากับภาครัฐ Confirm Factor Analysis in the Good Governance of Procurement Process of Suppliers.....	108 - 125
พิชามณูชู่ กาหลง Pichamon Kalong วิราวรรณ ฉายรัศมีกุล Wirawan Chayrassameegul	

การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยการเขียนเชิงสร้างสรรค์
และความคิดวิจารณ์ญาณ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วิระวัลย์ ดีเลิศ¹

จันทร์รัตน์ ภคมาศ²

ปณัฐ อนุรักษปริดา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังการเรียนในแต่ละแผนการสอน และเปรียบเทียบความคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาก่อนและหลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย ประชากรเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 119 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท 1) แผนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายจำนวน 3 แผน แผนละ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1.30 ชั่วโมง 2) แบบสอบถามแนวภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณ การทดลองดำเนินการโดยการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย การทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี หลังการเรียนในแต่ละแผนการสอนและการวัดความคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ก่อนและหลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทย หลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ถึงร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดี 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ถึงร้อยละ 80.87 อยู่ในระดับดีมาก และ 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีความคิดวิจารณ์ญาณสูงขึ้นหลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ดังนั้นการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มความเข้าใจต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

คำสำคัญ : ภาพยนตร์ การอ่าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์

¹ อาจารย์ (Corresponding Author) สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² อาจารย์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

³ รองศาสตราจารย์ ดร. น.สพ. กลุ่มสาขาวิชาชีววิทยาศาสตร์การเกษตรระดับโมเลกุล สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล

Use of Film-Based Discussion to Promote Thai Reading Ability, Creative Writing and Critical Thinking: The Case Study of Students in Bangkokthonburi University

Wirawan Deelert¹

Chantararat Pakarnash²

Panat Anuracpreeda³

Abstract

The aims of this study were to study the abilities of students regarding Thai reading and creative writing in each lesson plan and to compare critical thinking of students before and after being taught by using film-based discussion. The target group was 119 students studying the Thai for communication subject in the first semester of the year 2018 at Bangkokthonburi University. The experimental instruments were composed of two types: 1) The lesson plan of the Thai for communication subject using 3 lessons of film-based discussion. Each lesson plan consisted of 1 week and each period took 1.5 hours; and 2) The interesting film-based questionnaires. The instruments for data collection include Thai reading ability test, Thai creative writing test and the critical thinking test. The research was conducted by testing Thai reading ability and Thai creative writing ability of students taught by using film-based discussion in each lesson plan, and testing critical thinking of students before and after being taught by using film-based discussion. The collected data was analyzed by using percentage, mean and standard deviation. Our findings were found as follows: 1) The students possessed the ability of Thai reading after class learning using film-based discussion, and also passed the pre-set criterion reaching 76.25 percent at the good level; 2) The students had the ability of Thai creative writing after class learning using film-based discussion, and also passed the pre-set criterion reaching 80.87 percent at the very good level; and 3) The students possessed the ability of critical thinking after class learning using film-based discussion according to the hypothesis in this study. Therefore, the learning based on film-based discussion could help the students receiving more insight of the study.

Keywords: Film, Reading, Creative writing

¹ Instructor, (Corresponding Author) Thai Language division, Faculty of Liberal Arts, Bangkok Thonburi University

² Instructor, Bangkok Thonburi University

³ Assoc. Prof. Dr., Molecular Agricultural Biosciences Cluster, Institute of Molecular Biosciences, Mahidol University

การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยการเขียนเชิงสร้างสรรค์
และความคิดวิจารณ์ญาณ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

วิระวัลย์ ดีเลิศ¹

จันทร์ต้น ภาคมาศ²

ปณัฐ อนุรักษปริศา³

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าในด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเร่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในประเทศให้มีคุณภาพและศักยภาพเพื่อมาพัฒนาประเทศให้ เจริญรุ่งเรืองต่อไป ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาจึงส่งเสริม สนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษา มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ รวมทั้งนำมาประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง วิชาภาษาไทย เป็นวิชาพื้นฐานสำคัญที่นักศึกษาทุกคนจะต้องเรียน และตระหนักในความสำคัญ เพื่อใช้ประโยชน์ในการสื่อสารของการดำรงชีวิตประจำวัน วิชาภาษาไทยจึงเป็น วิชาที่จำเป็นต้องฝึกทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดให้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาความคิด อย่างมีวิจารณ์ญาณของผู้เรียนควบคู่กันไป ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการพูดอย่างมีประสิทธิภาพไปได้ พร้อม ๆ กัน ชนะ เวชกุล (2550,น.38) กล่าวว่า เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดปัญหาใหม่ ๆ ขึ้น ตลอดเวลาผู้เรียนจึงควรฝึกและรู้จักกลวิธีการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อช่วยแก้ปัญหา ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำ ให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักคิดพิจารณาในสิ่งที่ถูกต้องและสิ่งอันควรปฏิบัติเพื่อช่วยกันสร้างสรรค์สภาพต่าง ๆ ให้ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น กรรณิการ์ พวงเกษม (2550,น.1-3) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน วิชาต่างๆ มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถ จับใจความในเรื่องที่อ่าน และสามารถถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดจากเรื่องที่อ่าน เขียนขยายความจาก ที่อ่าน เขียนบรรยายสิ่งที่ได้อ่าน เขียนประยุกต์โดยใช้ ข้อมูลจากสิ่งที่เคยอ่านรวมกับความรู้สึนึกคิดของตนซึ่งประสบการณ์ทางด้านการเขียนนั้น ต้องมีการอ่านมา ประกอบกัน การฝึกการเขียนควบคู่ไปกับการอ่านจะทำให้ผู้เรียนเขียนได้ชัดเจนและมักมีเหตุผล ผู้เรียนที่มี ความสามารถในการอ่านจะประสบความสำเร็จในการเขียนมากและมีจินตนาการในการใช้ภาษาดี เนื่องจากได้ แนวทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่าง ๆ ที่ได้อ่าน กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2529:42) ได้กล่าวว่า จินตนาการเป็นสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์อย่างแยกไม่ออกทั้ง การพูดและการเขียน บันลือ พฤกษ์วัน (2552,น.7) ได้ให้นิยามงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นผลงานการ

¹ อรรถาธิ (Corresponding Author) สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
² อรรถาธิ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย
³ นพ.ศาสตราจารย์ ดร. น.สพ. กลุ่มสาขาวิชาชีววิทยาศาสตร์การเกษตรระดับโมเลกุล สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล

เขียนอย่างอิสระที่ผู้เขียนต้องใช้ความคิดและจินตนาการของตัวเองได้อย่างสมเหตุสมผล จากที่กล่าวมาเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจต้องการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนทุกคนเพราะเป็นรายวิชาในกลุ่มสาขาวิชาศึกษาทั่วไปให้ได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการพูดอภิปราย การอ่าน การเขียนที่สร้างสรรค์ได้จากความคิดและจินตนาการของนักศึกษา โดยนำภาพยนตร์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทศนคติ ทักษะ และแนวคิด พร้อมทั้งให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมได้ดี ตลอดจนยังให้ภาพเคลื่อนไหวของวัตถุต่างๆ ในเหตุการณ์ได้ดีกว่าสื่อชนิดอื่นซึ่งเมื่อนำภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นเรื่องที่นักศึกษา กำลังให้ความสนใจมาฉายให้นักศึกษาชม จะทำให้นักศึกษาเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนในวิชาภาษาไทยมากยิ่งขึ้น ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกพูดอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง ที่ชม หรือร่วมกันพูดอภิปรายประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ได้จากเรื่องหรือในระหว่างที่ชมภาพยนตร์หากต้องการเปิดประเด็นในการอภิปรายจากฉากหรือเหตุการณ์ในขณะนั้นสามารถหยุดภาพยนตร์ไว้เฉพาะตอนดังกล่าวไว้เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมกันพูดอภิปราย แล้วจึงฉายภาพยนตร์ต่อจนจบเรื่อง ทั้งยังสามารถฉายซ้ำ หรือย้อนกลับ ไปมาให้นักศึกษาได้ศึกษาอย่างละเอียดชัดเจน Erickson (1965) ได้แนะนำแนวทางการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ไว้ว่าผู้สอนควรฉายภาพยนตร์ บางตอนแล้วหยุดฉายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปราย และ ทบทวนสิ่งที่ได้ชมไปแล้วผู้สอนสามารถฉายภาพยนตร์โดยการปิดเสียง แล้วให้คำวิจารณ์และถามคำถามไป ร่วมกันในขณะฉายภาพยนตร์ได้ และผู้สอนสามารถฉายภาพยนตร์ซ้ำหลายๆ ครั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับความ ต้องการและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ Wittich and Schuller (1967) ยังกล่าวว่าผู้สอนควรเริ่มนำเสนอ ให้ผู้เรียนอย่างง่ายๆ ซึ่งอาจจะบอกกับผู้เรียนว่า "we see a film. Be alert and you'll learn many thing." และเพื่อให้การเรียนรู้จากการชมภาพยนตร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดจะต้องมีกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อติดตามผลและทบทวนหลังจากที่ได้ทำกิจกรรมก่อนชมและระหว่างการชมภาพยนตร์ไปแล้ว ก่อนชม ภาพยนตร์ผู้เรียนควรได้อ่านเรื่องย่อเพื่อกระตุ้นความสนใจและอารมณ์ที่มีต่อภาพยนตร์ โดยให้มีการศึกษา คำศัพท์ และวลียากที่ใช้ในบทสนทนาในภาพยนตร์ มีการคาดเดา เนื้อเรื่องของภาพยนตร์จากการตอบคำถาม ที่ผู้สอนถามเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง และควรมีการทดสอบทันทีหลังการชมภาพยนตร์ และต่อจากนั้น ผู้เรียนควรมีการอภิปรายโดยการใช้คำถามนำที่ผู้สอนเตรียมไว้ แล้วให้ผู้เรียนได้ชมภาพยนตร์อีกรอบแล้วจึงมี การทดสอบหลังการชมภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อการพูดอภิปรายของผู้เรียนสิ้นสุดลงแล้วสามารถพัฒนา ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องต่อ คือการให้ผู้เรียนเขียนหาข้อค้นพบที่ได้รับจากการ ชมภาพยนตร์ตามความคิดและจินตนาการ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำมาผนวกร่วมกับประสบการณ์ตรงของตนเอง หรือสามารถนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันในสังคมเพื่อให้งานเขียนนั้น มีความน่าสนใจมาก ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบันลือ พฤกษ์วัน(2552.น.7) ได้ให้ความสำคัญกับประสบการณ์จริงของผู้เขียน ที่ผู้เขียน สามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานได้กล่าวได้ว่างานเขียนอย่างสร้างสรรค์ คือ ผลงานการเขียนอย่างอิสระที่ ผู้เขียนต้องใช้ความคิดและจินตนาการของตัวเองได้อย่างสมเหตุสมผล โดยสามารถริเริ่มเรื่องตกแต่งเรื่องสร้าง ปมปัญหาได้ด้วยตัวเอง ทั้งนี้อาศัยพื้นฐานประสบการณ์จากการเรียนรู้หลายลักษณะ เช่น จากการอ่าน การฟัง การดู เรื่องราวและอื่นๆ

การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างเดียว คงไม่เพียงพอในยุคปัจจุบันที่ต้องดำรงตนในสังคมที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยมากมาย ซึ่งข้อมูลนั้น อาจจะมีทั้งข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องใช้กระบวนการคิดที่เป็นทักษะการคิดขั้นสูงที่เรียกว่าการคิดวิจารณ์ญาณ หรือการคิดเชิงวิจารณ์ (critical thinking) มาใช้วิเคราะห์ในการตัดสินใจเลือกสรรข้อมูลอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล Shurter & Pierce (1966 อ้างอิงใน อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และปราณี ทองคำ, 2543 น.8) ได้นิยามไว้ว่า การคิดวิจารณ์ญาณเป็นความสามารถในการสังเกต วิเคราะห์ ให้เหตุผล และการประเมินผลอย่างมีมาตรฐาน โดยสามารถตัดสินใจว่าอะไรถูกอะไรผิดข้อมูลไหนน่าเชื่อถือหรือไม่ น่าเชื่อถือ Mirman & Tishman (1988, Quoted in Kabilan, 2000) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์กับการคิดวิจารณ์ญาณไม่ควรจะสอนแยกกันซึ่งผู้เรียนจะสามารถเรียนภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องใช้ทั้งทักษะการคิดสร้างสรรค์กับการคิดวิจารณ์ญาณมาประกอบกับการใช้ภาษา ซึ่งในการสอนตั้งคำถามและการเสนอปัญหานั้นจะฝึกให้ผู้เรียนไปสู่การอภิปราย โดยเริ่มจากการที่ผู้สอนรับฟังปัญหาหรือประเด็นต่างๆ จากผู้เรียน แล้วผู้สอนก็เลือกหรือนำเหตุการณ์คล้ายๆ กับที่ผู้เรียนเสนอมาเสนอให้ผู้เรียนในรูปแบบของรูปภาพ โดยถามคำถามผู้เรียนที่ต้องวิเคราะห์หาคำตอบในการอภิปราย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หากนำภาพยนตร์มาผนวกร่วมกับการอภิปราย จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดวิจารณ์ญาณได้ดียิ่งขึ้น โดย Bergevin & Morris (1954) ได้กล่าวว่า การใช้ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป และภาพนิ่ง เป็นประโยชน์ในการอภิปรายเป็นอย่างมาก ซึ่งการอภิปรายจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้พัฒนาทัศนคติในการสำรวจ ค้นคว้าและความคิดสร้างสรรค์แล้วยังช่วยให้รู้จักปัญหา ผงปัญหา ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงต่างๆ แล้วจึงสรุปผล

ผู้วิจัยมีจะทำการศึกษาคำถามการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ญาณ ในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน พร้อมทั้ง เสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนเพิ่มพูนความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณให้นักศึกษาควบคู่ไปด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทย: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีหลังการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีหลังการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดวิจารณ์ญาณ: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากรนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 119 คน ได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น 2 ประเภท คือ

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย จำนวน 3 เรื่องโดยการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (GT103)

1.2 ศึกษาวิธีการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายทั้งด้านแนวคิดแนวคิดและแนวทางในการสอน

2. สำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา และแนวภาพยนตร์ที่นักศึกษาชื่นชอบโดยภาพยนตร์ที่ทำการคัดเลือกเป็นภาพยนตร์ที่มีการจัดอันดับสถิติของคนรักหนังคือ หนึ่ง 100 เรื่องที่ควรดู (Holly wood TV_100หนังดี) ซึ่งนักศึกษาชื่นชอบและสนใจผู้วิจัยนำข้อมูลเบื้องต้นมาจากการวิเคราะห์แบบสอบถามแนวภาพยนตร์ที่ชื่นชอบพบว่า ส่วนใหญ่ชื่นชอบภาพยนตร์แนวสงครามการต่อสู้ เพราะมีความเชื่อว่าความดีจะต้องชนะความชั่วร้าย การอ้างอิงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เห็นผลกระทบจากการสูญเสีย ภาพยนตร์แนวความรักเพราะมีทัศนคติต่อความรัก มองโลกในแง่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและแนววิถีชีวิต เพราะมองเห็นภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน วัฒนธรรมความเชื่อความศรัทธา ซึ่งภาพยนตร์ทั้ง 3 แนวนี้สะท้อนให้เห็นทั้งด้านสังคมและจิตใจเมื่อได้ชมภาพยนตร์แนวดังกล่าวแล้ว สามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง และมีความรู้สึกร่วมกับภาพยนตร์ได้ทันที ภาพยนตร์ที่นักศึกษาชื่นชอบและสนใจ มีปมปัญหาหรือเค้าโครงเรื่องที่นักศึกษาต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ สามารถอภิปราย และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในทางสร้างสรรค์ ซึ่งนักศึกษาจะได้ชมภาพยนตร์ในช่วงแรกของแต่ละแผนการสอน ประมาณ 1.30 ชม. โดยมีรายละเอียดภาพยนตร์ที่ใช้สอนในแต่ละแผนดังนี้

ขอบข่ายของเนื้อหาภาพยนตร์ที่ใช้สอน

การสอน	รายชื่อภาพยนตร์	แนวภาพยนตร์
ครั้งที่ 1	The Three king	แนวสงคราม
ครั้งที่ 2	ข้างหลังภาพ	แนวความรัก
ครั้งที่ 3	แหยม ยโสธร	แนววิถีชีวิต

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาเนื้อหา และประเด็นสำคัญของภาพยนตร์ และคัดเลือกบทภาพยนตร์ในภาพยนตร์แต่ละเรื่องแล้วนำมาเขียนแผนการสอน จำนวน 3 แผน แผนละ 1 สัปดาห์ คาบละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ สำหรับขั้นตอนการสอนในแต่ละแผนนั้น ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนชมภาพยนตร์ ขณะชมภาพยนตร์ และขั้นหลังชมภาพยนตร์ มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นก่อนชม

- 1) ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอข้อคิดเห็นที่มีต่อคำ วลีหรือประโยคที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น
- 2) ผู้สอนบอกความมุ่งหมายและจุดสำคัญของเรื่องก่อนฉาย เล่าเรื่องย่อก่อนฉาย และจะได้รู้ว่าจะมีการอ่าน ตีความ และวิเคราะห์บทภาพยนตร์ที่ได้

ขั้นชม

ผู้สอนให้นักศึกษาชมภาพยนตร์บางตอน ซึ่งผู้สอนเป็นผู้กำหนดว่าควรเริ่มและหยุดฉายภาพยนตร์ช่วงไหน โดยเฉพาะตรงจุดสำคัญที่น่าสนใจและมีการหักมุมของประเด็นเรื่อง เพื่อกระตุ้นความคิดของนักศึกษาให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นและต้องการ ค้นหาคำตอบและเหตุผล อีกทั้งยังได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมที่สอดแทรกในเนื้อหา

ขั้นหลังชม

ผู้สอนให้จัดการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยผู้อภิปรายในกลุ่มจะต้องอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ที่ได้ชมไปแล้ว อีกทั้งยังได้อ่านบทภาพยนตร์ของบางฉากในเรื่องที่ได้ชม และคำคมที่ตัวละครในเรื่องได้พูดไว้ รวมถึงผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างอิสระและสร้างสรรค์ ภายใต้หัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบทดสอบอัตนัย เพื่อทดสอบความสามารถในการเข้าใจความหมายตั้งแต่คำจนถึงประโยคหรือข้อความ และสามารถจับใจความสำคัญของบทภาพยนตร์ในเรื่องที่ได้ชมไปแล้ว โดยสามารถวิเคราะห์ ตีความ และแยกแยะได้ว่าข้อความที่อ่านเป็นข้อคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง
- 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย โดยมุ่งทดสอบความสามารถในการเข้าใจความหมาย ตั้งแต่คำจนถึงประโยค หรือข้อความใหญ่ และความสามารถในการจับใจความสำคัญของบทภาพยนตร์ในเรื่องที่นักศึกษาได้ชม โดยสามารถวิเคราะห์ ตีความ สรุปความและแยกแยะได้ว่าข้อความที่อ่านเป็นข้อคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยการทดสอบจะทดสอบเป็นรายบุคคลหลังได้รับการสอนในแต่ละแผน
- 3) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังได้รับการสอนในแต่ละโดยจะกำหนดสถานการณ์ให้นักศึกษา แล้วให้นักศึกษาเขียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ซึ่งในบาง สถานการณ์ นักศึกษาจะต้องสมมติตนเองให้เป็นตัวละครในภาพยนตร์ที่ได้ชม และต้องตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาของตนเองในที่สุด
- 4) แบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณเป็นแบบวัดแบบอัตนัยที่ผู้วิจัยปรับจากคำถามของสุวิทย์ มูลคำ (2557,น. 87) เพื่อวัดความคิดวิจารณ์ญาณเป็นรายบุคคลทั้งก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งจะมีการกำหนดสถานการณ์แล้วให้นักศึกษาเลือกสิ่งของที่นักศึกษาเห็นว่ามีค่ามากที่สุดมา 5 รายการ โดยนักศึกษาเองให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ มีรูปแบบการวิจัยเป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชากร จำนวน 119 คน โดยศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลัง การสอนในแต่ละแผนและเปรียบเทียบความคิดวิจารณ์ญาณก่อนและหลังการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ ประกอบการอภิปราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มประชากร มีขั้นตอนในการทดลองและการ เก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) ปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์และความคิด วิจารณ์ญาณ แล้วจึงวัดความคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาทำแบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณ ก่อนเรียน 2) ดำเนินการสอนตามแผนการสอน โดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายที่สร้างขึ้นและทำ การทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3) เมื่อสอนแล้ว ผู้วิจัยวัดความคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาทำแบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียน โดยใช้ แบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณชุดเดียวกับก่อนเรียน 4) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่าน ภาษาไทย ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการวัดความคิดวิจารณ์ญาณมาวิเคราะห์ หาค่าทาง สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษา หลังการเรียนในแต่ละแผน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยมีเกณฑ์การประเมินผลคือ นักศึกษาจะต้อง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของแต่ละแผน
2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักศึกษาหลังการเรียนในแต่ละแผน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยมีเกณฑ์การประเมินผลคือ นักศึกษา จะต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของแต่ละแผน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดวิจารณ์ญาณก่อน และหลังการเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการ เรียนว่ามีความสัมพันธ์กันหรือเป็นอิสระต่อกัน

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย ส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทย การเขียนเชิง สร้างสรรค์และความคิดวิจารณ์ญาณ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยแบบทดสอบความสามารถในการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความคิดวิจารณ์ญาณแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ และนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาที่เรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย

แบบการทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (20)	ค่าร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน	ระดับคุณภาพ
ครั้งที่ 1	12.48	66.78	ผ่าน	พอใช้
ครั้งที่ 2	14.60	71.83	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 3	14.95	75.65	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 4	15.82	79.05	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 5	16.19	80.89	ผ่าน	ดีมาก
ครั้งที่ 6	17.65	84.25	ผ่าน	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	15.27	76.25	ผ่าน	ดี

ตารางที่ 1 ความสามารถในการอ่านภาษาไทย

จากตารางนักศึกษามีความสามารถในการอ่านภาษาไทย พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยมากที่สุดในการทดสอบครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 6 พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยมากที่สุดในการทดสอบครั้งที่ 6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.65 คิดเป็นร้อยละ 84.25 อยู่ในระดับดีมาก และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยน้อยที่สุดในการทดสอบครั้งที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.48 คิดเป็นร้อยละ 66.78 อยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังการเรียน โดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย

แบบการทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (50)	ค่าร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน	ระดับคุณภาพ
ครั้งที่ 1	39.47	78.58	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 2	38.45	76.90	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 3	39.93	79.82	ผ่าน	ดี
ครั้งที่ 4	41.69	81.58	ผ่าน	ดีมาก
ครั้งที่ 5	41.32	83.61	ผ่าน	ดีมาก
ครั้งที่ 6	42.84	84.68	ผ่าน	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	40.61	80.87	ผ่าน	ดีมาก

ตารางที่ 2 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา

จากตารางนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยรวมทั้งหมดเท่ากับ 40.61 คิดเป็นร้อยละ 80.87 อยู่ในระดับดีมาก และถ้าพิจารณาคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการทดสอบแต่ละครั้ง พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด พบว่าเป็นภาพยนตร์แนวความรักในการทดสอบครั้งที่ 6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.84 คิดเป็นร้อยละ 84.68 อยู่ในระดับดีมาก นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์น้อยที่สุดพบว่าเป็นภาพยนตร์แนวสงครามในการทดสอบครั้งที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.45 คิดเป็นร้อยละ 76.90 อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดวิจารณ์ของนักศึกษา ก่อนและหลังการเรียน โดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (50)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าร้อยละ	ผ่าน /ไม่ผ่าน	ระดับคุณภาพ
ก่อนการทดลอง	39.59	2.82	79.15	ผ่าน	ดีมาก
หลังการทดลอง	41.69	2.91	83.38	ผ่าน	ดีมาก

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดวิจารณ์ของนักศึกษา

จากตารางพบได้ว่านักศึกษามีความคิดวิจารณ์ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 50 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดวิจารณ์ของนักเรียนก่อนทดลองมีค่าเป็น 39.59 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.15 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.82 และค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดวิจารณ์หลังการทดลองมีค่าเป็น 41.69 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.38 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.91 ซึ่งหมายความว่าคะแนนความคิดวิจารณ์หลังการทดลองมีการกระจายมากกว่าคะแนนความคิดวิจารณ์ก่อนการทดลอง จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าหลังการทดลองนักศึกษามีความคิดวิจารณ์สูงกว่าก่อนการทดลองซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษามีความคิดวิจารณ์อยู่ในระดับดีมากทั้งก่อนและหลังการทดลอง

จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอภิปรายประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้ดังนี้

นักศึกษาที่เรียนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละครั้งมีความใกล้เคียงกัน โดยนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยรวมทั้งหมดเท่ากับ 15.27 คิดเป็นร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายส่งเสริมให้นักศึกษาอ่านบทภาพยนตร์ได้อย่างเข้าใจจนสามารถทำคะแนนในการอ่านภาษาไทยได้สูง ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1. ในการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย ส่งเสริมให้นักศึกษาทำคะแนนในการอ่านภาษาไทยได้สูงผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้โดยก่อนการชมภาพยนตร์ นักศึกษาได้อ่านรายละเอียดโดยย่อของภาพยนตร์ ซึ่งประกอบด้วยชื่อและชนิดของภาพยนตร์ ตัวละครที่แสดงในเรื่องและเนื้อหาโดยย่อของภาพยนตร์ ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจเนื้อหา สังเกตพบว่าเป็นกิจกรรมการระดมสมองของ

นักศึกษาทั้งชั้นเรียนก่อนการชมภาพยนตร์นักศึกษา สามารถนำเนื้อหาดังกล่าวนี้มาใช้ร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นได้ ผู้วิจัยอนุญาตให้นักศึกษาพูดแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ หลากหลายความคิดเห็นที่นักศึกษาได้ร่วมกันระดมออกมานั้น ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ในระหว่างที่ชมภาพยนตร์ ผู้วิจัยได้ระบุฉากในภาพยนตร์ที่นักศึกษาจะได้อ่านบทภาพยนตร์ไว้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาดังใจชมภาพยนตร์ในฉากนั้น เพื่อที่จะเข้าใจและรับข้อมูลเกี่ยวกับฉากนั้นให้ได้มากที่สุด และหลังจากชมภาพยนตร์แล้ว นักศึกษาได้แบ่งกลุ่มเพื่อจัดการอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 5-6 คน ในการจัดกลุ่มแต่ละครั้งนั้นจะทำการสุ่มเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน อีกทั้งในการอภิปรายจะมีการกำหนดบทบาทนักศึกษาให้มีทั้งผู้บันทึก คนถามและทุกคนในกลุ่มก็จะช่วยกันตอบและอภิปราย ผู้วิจัยได้สังเกตว่า นักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บันทึกในกลุ่มอภิปรายนั้น มักจะสามารถเขียนได้ดี มีความรวดเร็วในการจดบันทึกและความถูกต้อง โดยแต่ละกลุ่มจะได้อ่านบทภาพยนตร์ของเรื่องที่ได้ชมไปแล้ว ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาจากที่ได้ชมเรื่องราวไปก่อนหน้าแล้วทั้งนี้บทภาพยนตร์จะประกอบด้วย บทสนทนาระหว่างตัวละครในเรื่องโดยภาษาและสำนวนที่ใช้ในบทภาพยนตร์เป็นบทสนทนาจริงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นักศึกษาต่างยอมรับว่าคำศัพท์และประโยคที่ปรากฏในบทสนทนาค่อนข้างยาก ถ้าให้อ่านบทภาพยนตร์อย่างเดียวคงจะไม่เข้าใจความหมาย และอารมณ์ของตัวละครในฉากนั้นได้อย่างแท้จริง และคงไม่คิดว่าบทภาพยนตร์ที่ได้อ่านนั้นจะใช้พูดได้จริงในสถานการณ์นั้นๆ โดยเฉพาะบทภาพยนตร์ของภาพยนตร์แนวสงคราม ที่มีทั้งคำศัพท์เฉพาะทางด้านทหาร คำย่อ และอักษรย่อ ต่างๆ ซึ่งเป็นทั้งคำศัพท์ยากและใหม่สำหรับนักศึกษา แต่เมื่อนักศึกษาได้ชมภาพยนตร์มาก่อนแล้ว มาอ่านบทภาพยนตร์ ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ดีขึ้นว่าบทสนทนาที่ว่ายากนั้น เป็นบทสนทนาที่ใช้ได้ จริงและประกอบด้วยคำศัพท์ที่ควรรู้ไว้อย่างยิ่ง ทำให้นักศึกษาไม่ย่อท้อในการอ่านข้อความยาก อีกทั้ง การชมภาพยนตร์แล้วอ่านบทภาพยนตร์นั้น ทำให้นักศึกษาสามารถทวนกลับไประลึกถึงภาพเหตุการณ์ในภาพยนตร์ที่ได้ชมไปแล้วได้ ซึ่งช่วยให้เดาความหมายของคำที่ไม่รู้จักและสามารถเข้าใจเรื่องราวนั้นได้ รวมทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ตระหนักว่าในชีวิตจริงนั้น จะต้องเจอสถานการณ์ที่แตกต่าง กันไปจึงควรจะมีนั้นอ่านให้หลากหลายและสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้สูงขึ้นทั้งนี้สอดคล้องกับโบวริกษณ์ นาครทรวงแก้ว (2552) ได้พบว่าผู้เรียนที่ได้อ่านเรื่องที่เป็นบทภาพยนตร์แล้วชมภาพยนตร์สามารถสร้างประโยคโดยใช้คำศัพท์ยากได้ดี โดยโบวริกษณ์ นาครทรวงแก้ว กล่าวว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้จากการชมภาพยนตร์ซึ่งภายหลังจากการชมผู้เรียนจะได้เข้ากลุ่มพูดคุยกับผู้เรียนคนอื่นเพื่อฝึกฝนการใช้คำศัพท์ โดยการอ่านออกเสียง นำคำศัพท์นั้นมาสร้างประโยคเขียนสรุปการแสดงในฉากรวมทั้ง การสร้างบทภาพยนตร์ด้วยคำศัพท์ที่กำหนดให้ด้วยตนเอง

2. ภาพยนตร์ที่ใช้ประกอบการอภิปรายนั้น เป็นภาพยนตร์ที่มีนักศึกษาชื่นชอบและสนใจ ส่วนใหญ่ชื่นชอบภาพยนตร์แนวสงครามการต่อสู้ และภาพยนตร์แนวความรัก และแนววิถีชีวิต เมื่อได้ชมภาพยนตร์แนวดังกล่าวแล้ว สามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้งและมีความรู้สึกร่วมกับภาพยนตร์ได้ทันที นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังช่วยส่งเสริมความน่าสนใจได้มากกว่าสื่ออื่นๆ เช่น หนังสือซึ่งเป็นสื่อมิติเดียวที่สื่อความหมายเพียงตัวอักษรแต่ภาพยนตร์สามารถสื่อความหมายได้ด้วยภาพเคลื่อนไหว เสียงและด้วยสี ทำให้สามารถทราบความหมายจากภาพและเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วและง่ายกว่าตัวหนังสือ และภาพเคลื่อนไหวใน

ภาพยนตร์ยังกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการติดตามการแสดงและดึงดูดความสนใจของนักศึกษา อีกทั้งเสียงประกอบที่ทำให้ภาพยนตร์ดูสมจริงและเป็นธรรมชาติ เสียงบรรยายเสียงสนทนาโต้ตอบกันระหว่างผู้แสดง ยังช่วยสร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกคล้อยตามและช่วยกระตุ้นอารมณ์ และภาพสีต่างๆ ในภาพยนตร์ยังสามารถสื่อความหมายและอารมณ์ต่างๆ ได้ โดยทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและเกิดความรู้สึกร่วมได้อย่างกลมกลืน ทั้งนี้สอดคล้องกับ Herron, Henley and Cole (Quoted in Canning-Wilson, 2000) ที่ยืนยันว่าการใช้วีดิทัศน์ที่มีทั้งภาพและเสียงช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในภาษามากขึ้นโดยผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในเนื้อเรื่องและจดจำข้อมูลได้นานหลังจากที่ได้ชมวีดิทัศน์ในการสอนภาษาแล้ว สอดคล้องกับ Paul Witty, James Fitzwater and Harriet Gorman (Quoted in Wittich and Schuller, 1967) ที่ศึกษาผลกระทบของภาพยนตร์ที่มีเสียงทั้งหมด 8 เรื่องต่อความสามารถในการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 95 สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านได้โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีขึ้น อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการใช้ภาพยนตร์ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยเพิ่มแรงปรารถนา ความสนใจ และความพร้อมทั้งในการอ่านในปริมาณที่เพิ่มขึ้น และความเข้าใจในการอ่านที่มากขึ้นด้วย และจากผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาในการทดสอบแต่ละครั้งนั้น แสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 50 โดยนักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่ำในการทดสอบครั้งที่ 1 และ 2 เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้นของการเรียนการสอน ทำให้ต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย ซึ่งแตกต่างจากการเรียนในห้องเรียนปกติที่ใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอน และนักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมการอภิปรายที่เน้นการพูดและการร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้การเรียนการสอนในช่วงแรก ๆ ต้องมีการอธิบายและการสาธิตการทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้ง จึงมีเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความคิดและการสร้างจินตนาการน้อยกว่า โดยในการเขียนในครั้งแรก ๆ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถจัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้ อีกทั้งการนำเข้าสู่เรื่องยังไม่น่าสนใจเพียงพอ นักศึกษายังพยายามหาแนวทางตอบที่เป็นของตนเองแสดงให้เห็นว่าพยายามใช้จินตนาการคิดให้สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความคล่องแคล่ว จึงทำให้มีรายละเอียดมาสนับสนุนความคิดน้อย แต่เมื่อนักศึกษาได้ชมภาพยนตร์หลายเรื่องมากขึ้นได้เห็นและเรียนรู้ประเด็นต่างๆ ในเรื่องมากขึ้น ทำให้มีประสบการณ์ทางอ้อมจากการชมภาพยนตร์ เพื่อสร้างจินตนาการของตนเอง และนำมาใช้ในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการอภิปรายได้มากขึ้น จึงส่งผลให้สามารถใช้จินตนาการที่มีมาสร้างสรรค์ผลงานเขียนได้มากขึ้นโดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการทดสอบครั้งสุดท้ายที่นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด โดยนักศึกษสามารถใช้จินตนาการของตนเองสร้างสรรค์ผลงานเขียนของตนเองที่มีความแปลกใหม่ริเริ่มสร้างสรรค์แสดงออกทางความคิดที่เป็นแนวทางของตนเองได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ มีความคล่องในการเขียน ซึ่งสังเกตจากการเขียนรายละเอียดสนับสนุนความคิดของตนเอง และนักศึกษสามารถเขียนบรรยายเรื่องจนเห็นเป็นภาพได้โดยบางคนสามารถเขียนได้มากกว่า 1 หน้ากระดาษ แสดงว่ามีจินตนาการสูงมากทางด้านความคิด วิจารณ์ญาณของนักศึกษาที่เรียน โดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายเพิ่มสูงขึ้นหลังการสอน ซึ่งถึงแม้จะเพิ่มสูงกว่าก่อนการสอนเพียงเล็กน้อย ก็ยังมีระดับความคิดวิจารณ์ญาณอยู่ในระดับดีมาก ทั้งก่อนและหลัง

การสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีความคิดวิจารณ์ญาณที่สูงเมื่อนักศึกษาได้รับการเรียนการสอนเพิ่มเติม โดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการคิด การแสดงออกทางด้านภาษา และการแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผลที่น่าเชื่อถือประกอบการตัดสินใจของตนเอง จึงส่งผลให้นักศึกษามีความคิดวิจารณ์ญาณเพิ่มสูงขึ้น หลังการเรียน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับ อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และ ปราณี ทองคำ (2543, น.70) ที่กล่าวยืนยันว่า การสอนแบบการอภิปรายเป็นวิธีการสำคัญที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ เพราะเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายข้อค้นพบต่างๆ ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เหตุผลซึ่งกันและกัน รวมทั้ง แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับผู้อื่นได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดเจตคติในการสืบเสาะ (inquiry attitude) และเกิดพฤติกรรมการแก้ไขตนเอง (self-corrective behavior) จะเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยการใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปราย จะสามารถส่งเสริมความสามารถและความคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาได้ เพื่อเป็นอนาคตและกำลังสำคัญของประเทศชาติ การส่งเสริมทั้งความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิจารณ์ญาณ พร้อมทั้งพัฒนาจิตสำนึกในหน้าที่การงานแก่นักศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะสามารถดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในอนาคตอย่างสร้างสรรค์ ตั้งตนอยู่ในเหตุและผล คิดอย่างรอบคอบระมัดระวัง และสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีทำการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ เช่น ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหรือแนวของภาพยนตร์กับความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิจารณ์ญาณของผู้เรียน หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการอภิปรายกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียน
2. ควรศึกษาโดยการใช้บทเพลงประกอบการอภิปราย เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาไทยด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟังและการพูด ทักษะการฟัง หรือทักษะการพูด

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม.(2550). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2529).การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์.กรุงเทพฯ:กรม
ศาสนา.
- ชนะ เวชกุล. (2524) การเขียนสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- โบลักษณ์ นาคทรงแก้ว.(2552) การใช้ภาพยนตร์ประกอบการอภิปรายเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความคิด
วิจารณ์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.รายงานการ
วิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บันลือ พฤกษ์วัน.(2552). พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- สุวิทย์ มูลคำ.(2557). กลยุทธ์การสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์.
- เอกศักดิ์ ยุคตะนันท์.(2544-2545). ความคิดเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในฐานะคุณธรรมนำทางปัญญาและ
พลังผลักดันพัฒนาการทางวัฒนธรรม, วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 21-22(3)
น.11-12.
- อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และปราณี ทองคำ.(2543). การพัฒนาชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาในวิชา
วิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความคิดวิจารณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,
ปีที่ 6(1).น.65-78.
- ภาษาอังกฤษ**
- Bergevin. P.& Morris. D. (1954). Group processes for adult education. Bloomington :
Indiana University Press.
- Canning – Wilson, Christine. (2000). “Practical aspects of using video in the foreign
language classroom.” July 2, 2004. form [http : //iteslg.org/com](http://iteslg.org/com)
- Erickson. Carlton W.H. (1965). Fundamentals of teaching with audiovisual
tchnology. New York : Macmillan.
- Kabilan. M.K. (2000). “Creative and critical thinking in language classroom.”
July 2, 2004, form [http : //iteslg.org/com](http://iteslg.org/com).
- Wititch.Wallter A and Schuller, Charles F. (1967). Audiovisual materials : Their
natureand use. New York : Happer & Row.